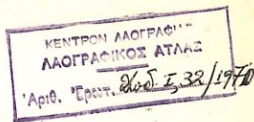

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / φεβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Πόλις... Κῶς...*
 (παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας... *Κε*,
 Νομοῦ... *Δωδεκανήσου*...
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Παραχιώτης*
Χατζηπαύλος... ἐπάγγελμα... *Διδάκτορας...*
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... *Μ. Αἰ. Ἀλεξάνδρου 10...*
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *ὅμοιω. 25 (25)...*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Π. Πατέλλας... Θρακυῶν -*
Ποι... καὶ... Αἰ. Ἀλάνη...
 ἡλικία... *72...* γραμματικαὶ γνώσεις... *ἀρραγμέναι...*
 ... *τόπος καταγωγῆς... Κῶς...*
 ... *Δωδεκανήσου*...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; *Γιὰ ἐπορά... ἤρα... καὶ... βουνά... Ἀπό τὴν Μαν-
 ρόπετρα οἶσω τὸν Ἀη-Φωκά, ὑπερὶ παλὶ ἀπὸ τῆς
 Μανράπετρα μεθὰ νὰ πᾶν τὴν Βαρίνα-Κοκινόνερο.*
 Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; ... *ἐνηλλάσσοντο ματ' ἔτος...*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀνῆκον εἰς γαιοκτῆμονας Ἕλληνας καὶ Τούρκους.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; ... *Τὸ ἄκαν(ν)ε... Χον. Σέ. τι. (διανομή)... ἅπαντες...*
Τὸ ἐπὶ... καὶ τὸ χτήμα... ἔδωκε... ἐπὶ... μὲν... πρώτη... κόρη.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Ὁ γεωργὸς ἔχει γεωργίαν καὶ εἰς

τεχνίτην ἢ τεσσάρων......

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; μόνο. ἐν εἶχε δικό του χτήμα....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ὁ ἀκτήμενος

(δὲν εἶχε φ.) Τα' νοικίασαν. δὲν εἶχε φράγκα
ἐν φ. φωνοῦσαν πῶσα κίβλα (μόδια) θέλουν.----

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; εἰς εἶδος :

4) Ἐχρησιμοποιεῖντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Ναί, ἐποχικῶς. ἄνδρες καὶ γυναῖκες. εἰς εἶδος :
εἷνα κίβλο (μόδι) κριθάρη ἢ μισό κίβλο γιταφί.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; Ναί. Γενικά ἀπὸ πᾶν-
οὐκὸς διὰ τὴν εἰς (πολυμελῆ) τοῦ πόλεως καὶ τῶν χωρίων.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; Ὁ ἐκάτω ἦτο γ-κλειτὸς. ὁ ἄλλος δὲ κάμπος
ποὺ δὲν εἶχα δ-δουλειά, παθαίναν μισθία....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

καὶ δε ἄθροπος τῇ δ-δουλειᾷ του....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καυσίν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;
 Μὲ βοῶν... τῶ... β... βοδιῶ... καὶ τῶ μ-μεν-
 αριῶ(ν)... Μὲ καὶ τὰ 1920... καὶ μὲ κάλυψιν
 οὐλοῦν... δι' ὀργώματος...

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἀπὸ 67 τὰ... ν-ἤρδα... δι' ἡταχά, ἀλλὰ...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... δι' ἡταχά... φέρανέ τὰ
 π-πενλλοῦ... καὶ... πὸ... να... φτερό... ---

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
 Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
 Ποῖος κατεσκευάζε τὸ ἄροτρον, τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... δι' ἡταχά... καὶ τὰ... φέρανέ τὰ
 τοῦ π-πενλλοῦ... καὶ... ὅτε... μὲ... ὅγιο... φτερό...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....
 2..... 5..... 8.....
 3..... 6..... 9.....

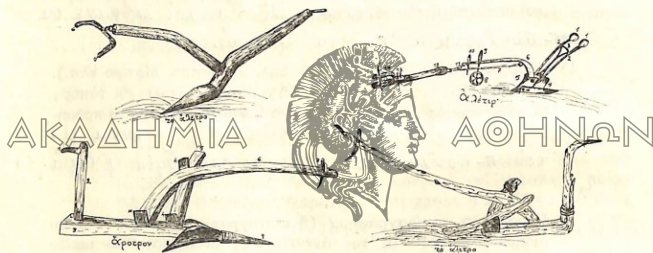
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... ἀπὸ 20/ετίας... ἀριπτον...

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἀπὸ 3/ετίας...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων).....
 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ... *ἄρο. 25/εἰς αἰ. ἀριστερ.*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
...Τοῦρκοι..μακτόροι, καὶ..κυῖρα..?κ.δ.μ.η

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>τὸ ? γέ</i>	6. <i>ἡ παραπάδη</i>	11. <i>τὸ τραβάδι</i>
2. <i>τὸ κοντινὸν</i>	7. <i>ἡ γούλα</i>	12.
3. <i>οἱ παροῦντες</i>	8. <i>ὁ φνός</i>	13.
4. <i>τὸ χειρολαβή</i>	9. <i>τὰ λούρα</i>	14. <i>παρατίθενται</i>
5. <i>ἡ ἐπάδη</i>	10. <i>οἱ μαῦλες</i>	15. <i>κατωτέρω</i>

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Μιᾶς μορφῆς. Φωτογραφία -
... εἰς... ὑνίου...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Εὐδιάγραμτον ξύλον
σχήματος ὀρθογωνίου παραλλήλου, ὃ ἐκαστὴν φωτογραφήσατε
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....
... σκεπάρνι, φτυπάνι, ἀρίδι, ξεροφάϊ.
(ξυλοφάϊ)

πριόνι

ἀρίδι

ρινί ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντα (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; δύο

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... Ναί

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτῶν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.). ... Σιδερένιοι ἀλῆτρι, σιδερένιοι θοιδοὶ καροῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Λοῦρα, 4 ζεύγες, ζεύγος ΑΘΗΝΩΝ

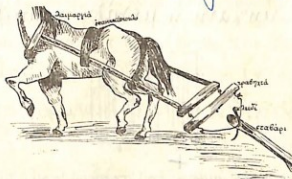
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... Βλέπε βιβλίο μου φωτογραφίαν.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... Πουρῆς

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... Ἀπὸ 25 ἐτίας

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *Ἡ μαρα δὲν βρίσκται ἐν
 μόλις γένηται ἀκίνη. Ἀνοίκεται ἀπὸ τοῦ ἐξῆς
 μέρους: τὸ χαμνὶν (κουλλοῦρα) καὶ τὸ πάλ-
 λον. ὁ τὸ λ-λαμὲ καὶ τὸν (ἄλογο ἢ μονάρι) ---*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας
 ἦταν ἐν τῇ ἀρχῇ.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Ἡ ἐργασία εἰς τὴν περὶ-
 γραφήν εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐρωτήσεως. ὁτ' ἡ ἐ-
 ρωτήσεως.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

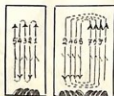
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

*Τραβᾶς τὸ βόειον. ὁ δὲ γεωργὸς ἐπὶ τῇ
 (ἐξέτασι) τοῦ βόειου καὶ ἀκουμπᾷ ἐπὶ χεῖροσιν.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ναί... Κὶ ἔρκεται στὸ ἴδιο αὐτὰ Κὶ.....
 Ὁχι... γύρου-γύρου.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;
 Μόνο ἢ μηχανὴ ἢ μεγάλη (τραυτέρ) γυρῖν γύρου-γύρου.

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, ντάμιες, σιασίς, μεσφράδες κ.λ.π.) ;

Με' ἐμπορίας ἢ ὡς δίδου.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με' αὐλακιάν ; ..Ναί.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με' σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; ..Μόνο θά'νω εἰς τὰ βουνά.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με' τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Βυθίει ἢ χελεῖα ἐπὶ χάριτον θυμωμέναι.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Τώρα πὺς ἀνοιξες (Μάρτις - Ἀπρίλις) γίνεται ἀντιβολή (νταρί ἢ βυβαίμι) καὶ μετὰ τὰ φρωτοφόρια τὸ ἄδερνε, γιατί εἶναι πρὸ ξηνημένα (χινομένα). Ἀμα βρέξῃ καὶ (δὲν. ἀρολιά) πρὸ μ. προκάμῃ ὁ γεωργὸς νὰ ---

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω) Τώρα τὰ Φλεβάρι καὶ Μάρτις νὰ τὸ ἐγκύ-
ψῃς πρὸ σποράς καὶ μετὰ νὰ τὸ βράκῃς.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπέρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν... Ἀνάλογα μὲ καὶ χιτήματα πὺς ἔχει ὁ γεωργὸς. ---

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν; Ἀνάλογως: ὅμα εἶναι δικό του. Τό. ---

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; Ο. ὀχ. εἰ. π. ε. δ.
(δισάκι)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

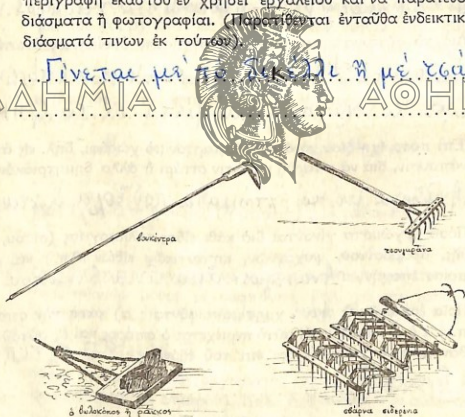
2. πὸ τὸ βανκέντρι, ὠθεῖται εἰς ἄνω ἐπὶ
κάτω μέρος, ἐὰν ἀνδρὶς βέλωνται
ἐνθαλασσοῦ ἐκ χειρὸς φυλογραφία.....

... (κῆποι, βιβλία, νταί, παιδικὰ, καὶ τὰ)

Γίνεται με το δακτύλι ή με χνάπη.

AKAΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Φικέλλι, ἑσάπτ(η)α, κοκκία κ.λ.π.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Κανείς. τὸ ὄργωμα τὸ κάνει μόνος του
ὁ γεωργός.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ἐν ἀλαφρά χέρματι γίνονται καλλιτέρας
τὰ ὀσπρία, ὅπως ἔστιν ἡ καλλιέργεια λαμπρῆ τῆς κω,
κοττάβη ἀλάβια, ἡ ἐν χέρματι τῆς γεωλίου.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

πρὶν δὲ ν-ἑσθέρνα
χωριετὰ. ἐν γῶνι τὰ ταύτα εἶναι ἄχρηστα, ἐλα-
στὸν καὶ ν-ἀμυγδαλὸν καὶ ἐν κορυφῇ.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐρυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

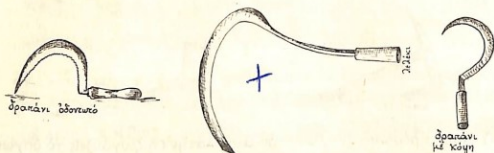
φυτεύονται. Φυλ. καὶ καὶ φενάρι το
χωράφι, ὑψηλὸν γρυφίς καὶ τὸ ἐλακιάζει.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μὲ τὸ δρεπάνι...
ἀντι...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ὁ βιογράφοις εἰς τὴν φωτογραφίαν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ τὴν δρεπάναν

ἢ φάρβα, ὡς
τὸ βκέδιο.
βλέπε βκεζικὴν
φωτογραφίαν.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Ὁμαλὴ καὶ κερα ἀκόμη.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Ἀπὸ...

ἀραδάφνα γίνεται τὸ βάλτι τοῦ δρεπανιοῦ...
Ὁ σιδηροῦς βκέζος δὲν ἔχει ὄνομα...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Οἱ δεμερτζήδες (α.δραδελ) οὐ καλὴν ἔχουσιν ἔργα. Ὁ Γιὼργις δὲ βουνοποιῖται τὸ τ. Ἀβφενδιού.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἡ κα εἶται μὲν ἡ σπορά.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἀναλίσκει τὴν σποράν. Ἄ. μετὰ τὸ μέγα ἄν. ἀναλίσκει μέτρον σποράν. τὸ μὲν μέτρον πρὸς τὸν ἄν.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Πρὸς τὴν κλάμην, ἢ πρὸς τὴν ἄσπιν.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Ὁ γὰρ ἄν. βερίαν (χερίαν) τὴν ἐβαλλε. Χερίαν δὲ ἄν. βερίαν.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Ὁ γὰρ ἄν. βερίαν μαζί. Ἐπὶ τὴν ἴδια βερίαν ἢ τὴν ἴδια βερίαν.*

- 4) Ἐσίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁ θερισμὸς ἀρχίζει... ἀπὸ τὴν 1^η Σεπτεμβρίου ἢ Παρασκευὴ.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Τραγουδοῦσαν...*

(δὲν ἐνθυμῶμαι ἢ τραγούδια) - γιὰ τὴν ἀ-
γάπην, γιὰ τὴν ἀρμυρικήν ----

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον.

Μόνο... θάλασσα... ἀπὸ τὴν 1^η Σεπτεμβρίου...
ἀπὸ τὴν 1^η Σεπτεμβρίου... ἀπὸ τὴν 1^η Σεπτεμβρίου...
καὶ... ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον... ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον...
ἐπὶ... ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον... ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

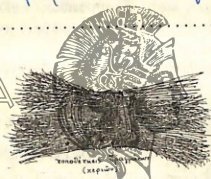
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ὁταν τὸ χωράφι...*

δὲν... ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον... ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον...
ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον... ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον...
ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον... ἀπὸ τὸν 1^{ον} χρόνον...

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ ἐναὶ ἔδενε καὶ οἱ ἄλλοι κοινωλοῦσαν. ἔδενοντο μὲ ἀραδάφναι καὶ βροῦλλα. ἔδεναν δύο δέσεις βροῦλλα καὶ μὴ ἀραδάφναι. Στὸ δέσιμο ἢ μὴ ὄχι. ἢ το ἀραδάφναι καὶ ἢ ἄλλῃ βροῦλλα. ἢ χρυσομορφίδων ὄχι. ἢ οὐκ. Σήμερα δέονται μὲ τὰ τ-τέλια (καὶ ὅτρη).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ἔδεναν ἐπὶ δέσει τοὺς μὲ χειρὶ ὅσον κοινωλοῦν ἐπὶ δεσμῶν. Μὲν στὸ χωράφι καὶ ἄλλαν ἐξέσκα. Τέσσερα δεμάτια γὰρ νῆσαι ἔσκα. ὁ φέρωντα φάιντο εἶναι.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) τὸ δῖριψι, ἔμενε χάρις 8-10
 μέρι, γιὰ νὰ ξεραθῇ, τὸ ἀνασποδῖριψαν
 στὸ δυνάμεια αὐτὸ μετὰ τὸ δυνάκι. ἔα δυνάμεια
 ἐδένοντο σὺν τὸ βιταριὸ καὶ τοῦ κριδαριὸ.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

τὰ μουλαροῦτα 6... 6' ἔνα 6' ἔρσο (χέρσο) γιὰ
 χωράφι... 0 καδῖνας πληρώνει. ἡ μ. παρκενιά
 (ἐντοῖμιον). ἔνα μαφίφι. ($\frac{1}{4}$ τοῦ μυδισῶ)... ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

ἔφ. δρον κα δυνάμεια ἡ το. λίγα ξεροδεδρον-
 πο... 6' ἔσχημα αὐτὸν. γύρω ἀπὸ τὸ ἀλώνι...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

ἔφ. ὕρχεν ἀνέκαθεν ἀλῶνι...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

λοῖμον (ψαλίδι) ἡ μετὰ χρονιά καὶ
 ἔτα ἔβον κκαχαριά ἡ ἀλλῇ...

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σίς του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

...ὅ. ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογένειαν.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀπὸ τοῦ κελου. θουνίου. ὡς 15 Αὐγούστου. ὡρίσθ.

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ...Χωματάλωνο.....

ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον
μεγάλο. ἄλωνι. ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστοῦ ἐτὸς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.

ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.
καὶ. ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.
ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.

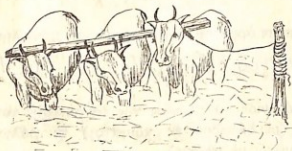
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρίσμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ...ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.

ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.
ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.
ὅ. ὡ. ἡραλινὴς ὑποκλιν. ὑποκλιν. ἐν καὶ μόνον.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

ἔνα- ἔνα δ-δεμαῖε γαυδῶα ν-τὴ βάρη
ν-τον καὶ τὸ ἀλώναν... μέτ'... ε-τ' ἀλὼνι...
γεωρπτεταί.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὰς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

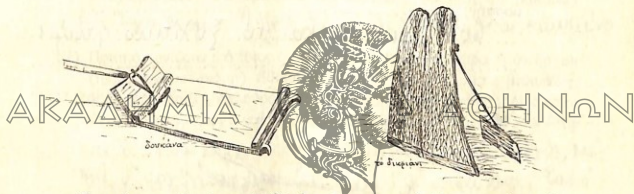
ν-βουκάνη... ἀλὼν κ.κ.α. δ-νὸ-δ-νόμεναι μέτρα ὕψος.

ν-κατὰ... ἀλὼν... ε-τὸ μ-πάλου κ.κ.α. ν-ν κα-
ν-ν... (αὐτὸς ὁ), καὶ ἔτι ν-ν... ν-τὸ... ν-ν... ν-ν...
ν-ν... ἔνα-ἔνα... ν-ν καὶ τὸ... ν-ν... ν-ν...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *Μ.Ε.Τ.Ο. ΑΚΑ-
ΝΙ (τὸν γῆιν). Καὶ... ἔαδενά ν-τὰ γὰ με' θυκεῖα
γύρω τὸ λ-λαμπό. καὶ γύρι γ-γ-γύρον-γύρον.*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ με' ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

*ὅθεν... ἠοῦρε... ἡ δουκάνη... κοινῶς ἄλωνισ-
μόν... μηχανήμα.*

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀπὸ τῆς 9 ἢ 9.30 τὸ πρωῒ, γιὰ νὰ φέρῃ
τὸ δροσιό. Μέχρι τότε καὶ ἡμέρα βόσκουν καὶ
οἱ γεωργοὶ καὶ ἐξέχουν ἀποσκευαίε.
Στὴ 3 ἢ 4 τὸ ἀπόγευμα ἐξέρχων καὶ ἡμέρα
καὶ καὶ βόσκουν.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῇσει; (Εἷς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ὁ δὲ τριναῖκι καὶ τὸ ξυλίκιο φτωὰρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκότους στάχους ;

Ὁ γεωργὸς ἀλλοῦν καὶ ἀλλὸν γύρω-γύρω
μὲ τὸ τριναῖκι.

- 14) Ἦτο ἐν χρῇσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Μαυρὰ βέργα ἀπὸ δένδρου μὲ 6 κοινὰ μ.
καὶ ἀπὸ τοῦ δένδρου ἡ τοῦ βέργου, δὲ καὶ τὰ ἡμέρα

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Στριβία. ἑὸ. μαλὼν. μαλὰ-μαλὰ, μαλὰ. ἑὸ. γρυῖζαν. ἑὸ. ἀλὼν. με'. ἑὸ. θρινὰκι καὶ. συνεχίζον. πὰ. καὶ ἑμα, δῶνας. με'α. διμεῖδια, αἶνε?.. ἑξ. ἑκατέρω καὶ τὸ. συκαλλόν με' τὸ θρινὰκι.

- 16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθούν δια να αποχωρισθούν τα άχυρα από τον καρπόν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
δὲν ἔχει ὄνομα... λέγουν, τὸ στάχυι χήθηκε, εἶναι καυμένο.

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπᾶντες, καλούμενοι ἀλωνασταῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνέλαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν. ἐν κ. κ. ρ
 καὶ ἡ ὑπόφρασην εἰδικὸν ἀλωνιστὰν. καὶ γεωργὸν, καὶ
 καὶ οἰκογενεῖαν τὸν βοηθοῦμενος, ἡδυνε· καὶ ὁ
 γεωργὸς δὲ εἶχε ἰδικὰ του ζῶα, τοῦ ἡδυνε
 ἄλλος μὲν καὶ ἡδυνε τὸ ἄκνυρο.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωναριστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρ-
χον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ
τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν
κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
Ἄμα δὲν εἶχαν κωμὴ νὰ φάρονται ἐν τῷ θέρει-
σιν· μερικαὶ φωναὶ φεωροῦν ἀνέφαινα καὶ --

- 19) 'Ο κόππανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζεται· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;
- Ἰσαππὸς τεύλλο· ἰσχίνεο· ἀπὸ ξύλο· καρβοφρινίου· ἢ ἀφρελίου· ἢ β. χίνου· ἦτο ἴδιο καὶ μακρὸν ἓνα μέτρο
- 23 —

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Ξύλον αὐλῆς τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κο-
πάνου καὶ καὶ ὕδατος, ἅμα ἢ τοῦ ἕλμου, ἀδελφῶν
καὶ ἰλύνευαν.*

κόπανος στρογγυλός

ξύλον κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνημα
μεγάλου ἔργου δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *τοῦ κοπάνισμα τοῦ ἔκαλλον μόνον καὶ
μέλη τῆς οἰκογενείας.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

[illegible]

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

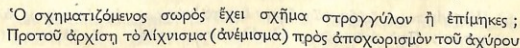
.....

- Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

β'. Λίχνισμα

- Ms'wō. pīvāki, mē' 2, 4, 6. kai 6. dōvra

.....

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο (ἐκρυχθῆναι)...

Ὁ ἐν-τὸ βυρβύλον. τὸ κόνδυλον. μετὰ ἐπὶ με-
ση. ξεσερίβον. τὸ μικρὸν τὸ ἄλυν. καὶ μετὰ ρί-
χλον. ν-τὸ ἄλλο. φαίνω. ἐπὶ ξεσερίβον. καὶ
τὸ ξεσερίβον. Μετὰ τὸ βυρβύλον. καὶ τὸ ρεμανίβον.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μετὰ τὸ θρινάκι (ὡς τὸ παλαιόν).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ καθὲρ λιχνιστὴς ἄνδρα καὶ γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Κόνδυλα. τὸ τὸ ρεμανί. Φύλαρο. ἀλώ-
νισμα δὲ γ-ρίνισμα.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

...τὸ ρεμονιίζου.ν με' τὸ ρεμόνι.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

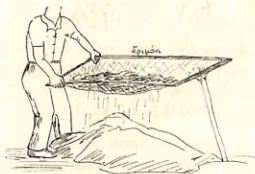
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο σαλῶ δερμάτινο

κόβρος ἢ ἀριύλοισι

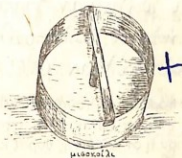

ρεμόνι

νων με' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

... Βλέπε. ὅτι ἀρὶς... 7... εἰς τοῦ χαλῶν.
... Ἡ μέτρον τοῦ καρπὸς ἀρὶς τοῦ...
... Κιλό (μὲν μόνι).

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, καὶ ἐν τῷ χαλῶν

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλφονιάτικο, κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν).....

... Τὸ χαλῶν καὶ τὸ Κιλό (μὲν μόνι) ἑξ. Κιλό
... εἶχε 6 χαλῶν.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ... Μ.ε.β. ... ὅτι ἀμάρια τοῦ βωτῶν.

... χαλῶν.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. *ἔτον... ἀχυρῶνα (ἀχυρῶναι),*
ωὐλ ἦτο... ἔτην... ἄμην... τῆς... ἀβύσσου (χειρὶς) ἢ...
... ἔτα'... ἀχυρῶνα...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ἔτην... ἄρα... ν... τοῦ... θερισμοῦ... ἀνέρανεν... γυναικες
καὶ... μακροβουλῶν... ἔπον... ἦτο... ἢ... μακρὴ... μακρὴ κε-
κρατὴ... τοῦ... βιταριοῦ... καὶ... τα... ἑλάν... μέ... ἔτα'...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ναί, ~~ὅχι~~... ὅμως... ἀπὸ... ἑλάν... ὁ... μακροβουλῶν... ἀπὸ... ἀπὸ
πῆ... μ... πόρτα... μέ... γὰρ... ἀπὸ... ὁ... μακροβουλῶν... ἀπὸ... ἀπὸ
καὶ... ἑλάν...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. *ἑλάν... ἀπὸ... ἀπὸ*

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Μόνα... ἐν... μ... παραμονή... τῆ... Ἀν... Γιαννίου (Κλη-
 δόνου)... ἄρα... ἑλάν... ἑλάν... ὁ... ἑλάν...*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

... καὶ... εἶναι... ἑλάν... ν... ἀπὸ... τοῦ... μέ... ἑλάν...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..... Δεν έχω όνομα. Καί άλλον, φανός,

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;...

..... Ο σοιοσδηώσα.

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναι, από ποιον μέρος;.....

..... Αλλά τό σ-σωρό κα' ξύλα. Ούδ' έσώσαν γιαί
κουμάρια. Κάθε αὐλή είχε καί τή γ-κουμάρια της
γε ξύλα.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

.....
.....
.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

..... Ήλάναμε μια' ώϊτρα, τή. σ-βάλλαμε
ωάνω. Στο κεφάλι μας καί βαρνόβα-
με τρία βερέρια (φως σφρά).

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Επίσης, σημειώνω
ως γυναικα κληρονομ
Παύλα, αλλά δεν είναι.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

«Εκιναν ὁ ν- Τούδα ἀπὸ ἄχρου καὶ ἀνι-
κερῶν τοῦ βασιλῆ, καὶ ν- ἀγγλοῦσα
ψευδὴ κόκκινι μοῖα... γὰρ ἔβηναν
ἐπὶ αὐτὴν τὸ "Αν-Θωμάδα καὶ ὅταν ἔβην-
νε ἡ Ἀναστασί, οἱ κύνηροι μα' ἐὰν ποικίλα
κονε ἔβηναν ν- τουφεκιές, ἐρνωοῦσε ν- ἡ
ἀγγλοῦσα καὶ ἔβηναν οἱ κόκκινι μεσο-
γυῖς τοῦ μοῖαφανε γὰρ αἷμα. Ἐὰν παῖδα
κία τότε φώναζαν: «σκοῦωσαν τὸν Τούδα!
σκοῦωσαν τὸν Τούδα!»». καὶ ἐμύθουντο
ν- οἱ οἱ Ἑβραῖοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελ. 1 Α' α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

2) Ίδιοι κότες ήτο ο Λουκάκης, ο Παρτενιάδης, ο Γρηγόριος Αντωνίου, ο Κόντης, ο Αναστασόπουλος, ο Μαρουλάκης, ο Ξαβριμάκης, ο Άλκης Καραλής ----- και τὰ νοικιάζανε.

Σήμερα υπάρχουνε ελεύτερα.

3) Ο πατέρας έμενε μέσ' στο δρόμο, αμα δέν είχε άλλο σπίτι.

Σελ. 2 γ' 1) Ηθελε ν' αψη νὰ τὰ σπείρη, νὰ τὰ θερίση, νὰ τοῦ φέρη τὸ γ-καρπὸ. Σὲ ὀρισμένες δουλειὲς ἐργαζέτο ἡ σιωπὴν αὐτὴ.

2) Ἐπὶ ^{Τουρκίας} (Βουλγαρίας), οἱ Ἕλληνες ἐλέ(χ)οντο ἀγαθοί. Οἱ μπένδεσς ἦτο οἱ ^{Τουρκοί} ~~Τουρκοί~~. Σὰ ν-τὸ βασιλιά πού ρίψε τὸ γ-κόσμο, ἔτσι καὶ ρίζανε. Εἶχαν ἀνδρῶπο καὶ τοὺς ἔβλεπε (φρουρός) ὅξω στὴ ~~χώρα~~.

Σελ. 3 δ' 2) μόνο στα δικά του ἀγαθὰ. Οἱ δικοί μας δέ ν-εἶχα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΑΝ**

Ε' Ἐπειτα ἡ Ἑλλάδα μας ὁλοκλήρως ἀπὸ δόλιο φέρεται.

1) Ἦα ξυλίτικα τὰ χαλὰ καὶ τὴ βίπορα. Μὲ τίς παροῦτες γ-νοί(ξ)ε τ' αὐλάκι καὶ ξεμπλᾶ τὸ χῶμα καὶ στρώνει. Καὶ στὴ ν-ἀπτιβοχή (μουροῦ-νατὰς).

Τὶ ἄλετρο τὸ καννα ν-Τουρκοὶ μαστόρες, καὶ τὰ φὰ γ-κόρη.

Σελ. 4 β'. 2) Ἡ μορφή τοῦ ξυλίνου ἀρτότρον παραμένει ἡ ἴδια. Ἐπειτα ἀπὸ σκευὴν φωτογραφία.

Σελ. 6. 8-α) Ἦτο τὰ ὄρωρα ἦτονε σκέττα βόδγια. Ἐνας φτωχὸς πού δὲ ν-εἶχε βόδγια, ἔβαζε καὶ τὴ ν-ἀρχαῖα. Ἐώρα βᾶλλον ν-ἀελιές (ἀρχαῖες), ἀλλὰ καὶ μανῖνα γάδαρο, μουλάρη, καβόν (ἄλογο).

β) Σὲ αὐτὴ ν-τὴ ν-ἀποχή καὶ ν-τὸ μουλάρη.

12) Ἐραβῶ, καὶ βόδγια καὶ βᾶλλον τὸ γ-νὸ, ὑπερὶ τὰ δεινόμενα μὲ τίς φεῦδες πρὸ τὰ σκευὴν, ἔραβον ν-ὑπερὶ τὸ γ-νὸν.

και βάλλουμε ν-τ' άλλοτερο. Όποτε παίρνουμε το βουκέντρε και
αχάντα πιο ν-αχώναι.

Σελ. 8 5) 6) Όπως είπα προωρμάνοι και δέ ν-έχει δικό τον χω-
ράρι, ούτε ψωά, ή νήνους αίνω στα βουνά ένα στρέμμα χω-
ράρι και έδεσσανε, το δέριζε και μετά το κοβάιζε.
Ο νοικοκύρης που έδωθε τ' ήπα, γιατί αξιοποιείτο το έρημο
χωράρι του.

6) 7) Όπως ήδου το καννέ. Αν έπερνε έπρεπε να είναι
αποξηρατό, για να βκοπάβναι ο σπέρρος. Αν ήλο αβλα-
κιά για να κρέιη το νερό, έφραζε να είναι λαδωτά και
καδεται. Στο ξύπνημα (αττιβοχή) το αϊλάκι αείη τ' αϊα,
βρωτά και πιο άνοχτό.

Σελ. 9 γ) 1) --- σπείρη τη ν-αττιβοχή κατά βγάλλει χόρτο. Έρχε-
ται μετά ο Γεννάριος, κάθεται καλοβύνει, να πούμενε,
αείη τ' αϊα καλύνει το χωράρι και αείη τ' αϊα και τ' αϊα
ναι κριδαρι Γιανναρίτικα, γιατί δέ γ-μίνεται πιο
τίθοσι άλλο.

γ) 2) Το Μάρτι πρέσιν να το ξανακαίρης άλλο ένα κατι.
Βγαίνει ο Μάρτις, ξανακαίνε) στο άλλο ένα κατι και το
στυνδγίς. Αν σράη αϊα νερά, το ξαναβήκύνει.

3) Κατονικά, για να ξεκουραστή το χωράρι πρέσιν να
μείνη 3-4 τουλάχιστον χρόνια. Τ' αείηνουν και 5.
Όσο πιο πολλά στήματα έχει κανείς, τόσο πιο πολλά
χρόνια μένουν χέρσα (αεαφραάααααααα).

4) κάνει 2, 3 και 4 ακόμη καττα. Όταν ήλωι αειρήνη
κάνει ολιγότερα. Από το Μάρτι - Απρίλι, ακόμη και το
Μά(η)

Σελ. 11 γ) 7) Κάθε μικρός χωρικός όφειλ, εκεί που έδεσσανε το βιτάρι ή το
κρίδαρι του, έβαζε και δυό σπέρρις ύπερια.
8) - Σήμερα σπέρνουν όπον νάηαι, γιατί νάαρχουν νερά. (στα

γ. 9) Μαρά κόβεις κι η μπατάρα και κι η φρυτέυγισ από το χέρι. Μαρά γυρίζω με η άλλοτρο και το σκεπάζεις. Αμα ε να περρέ η-τό μέρος τις φρυτέυγουν από τή γκαπ(α).

21) Καρμὰ φ-φύρ' ἐπὶ βῶν καὶ στόχνα ὠάνω σὲ καὶ
 η, ἔλθοντε δ' καρπὸς καὶ τὴ φ-ράπηι τὴ κ-πέτοβαν με-
 βα σὲ ἰλὼν καὶ ἵππερο δόχερο.

Σελ. 26

β'. Μιχνιέμα

ι) Καί τὸ καίμουν γίβα (συρ). Ὁ δρινακι καρφύνεται ἐπὶ τῷ γὰ γὺ β-συρὸ τοῦ κερού καὶ φέρε: « γίβα (χιλία) κελαι (κόδια) γὰ μετρήνῃ ».

Σελ. 28

γ) Ἐπὶ Τουρκίας καὶ Ήκλιας, ὅταν ἐμπερὲσθῃτο ὁ καρπὸς ἔσκειος, ὁ νοικοκύρης δὲ ν-εἶχε τὸ δικαίωμα γὰ φάρι ἀπὸ τὸ β-συρὸ ὅντε ἓνα κιλὸ (χιλ/μερὸν) γιτάρ, ὡς ὅσον ὅαν γὰ τὸ βουλῶν αὐτοὶ φὰν λαβῶντε ἐν β-βούλλα. Μετὰ ὁ κελεσις, ἐκεῖνος φὰν μετροῦβε μετ' τὸ κιλὸ (μῶδι), τὸ μετροῦβε καὶ ἔγραφε ν-ὁ γραμματικός. Ἐκεῖνος ποὺ μετροῦβε, ὅταν ἔφτανε στὰ δέκα κελὰ (μῶδια) ἔλεγε: « τὰ γίβα! », δηλ. γράψε 10 μῶδια. Ὅταν τὸ μετροῦσαν ἔφαιρναν ἀπὸ μὲσα τὸ δέκαλο (10%). Μετὰ ἀπὸ 87 αὐτὸν ἔκρινε ἀντὶς ὅσον στὸν γε-
ωρῶ.

Σελ. 30

Α. ΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΙΗΝ

Πολλὲς φορές καὶ μέγα ἀπὸ τὰ φάρι κρυβούσαν ὅσα στάχνα περὶβέσθην ὅξω ἡ πόλις καὶ μετὰ καὶ τὰ φάρινα γιὰ σούρο. Ὁ σούρος δὲν ἔμελλε ἀπὸ τὸν κελεσι. (ὁν ἰσχύει-
τω ἐν τὸ δέκαλο).

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ:

Σελ. 3

ε! ι) Ὁ π-πυλλοκί ν-νοῖε ἀδελκί γὰ τὴ μὰ μ-πάντα (με-
νόσκηρα) ἔντῳ τὸ ἄλλοτε μὲ ὅγιον στυαρί εἶναι φάνε-ἔλα (ὡς τὸ
ἀδελκί).

Σελ. 4

στ! ι2) ----- γὰ μὲγα βούλλον ν-ἄχερο (διὰ τὴ παρασκευὴν τῆς κον-
τοῦρας), μετὰ γὰ ἔω, ὅτῳ μέρος φὰν ἀκουσθῇ γὰ λ-λα-
μὸ τοῦ φῶν μωαίνε ὁ κελεσις (ὁ καπτινίκι) φὰ βούλλον μ-μὲ-
γα γὰ τὰ σαμαρία. Ἐπὶ ἔω μέρος τῆς κοντοῦρας φάρινα δὲ φ-
μα καὶ φάρινα γὰ δέρμα εἶναι ἀμέγα τὰ κρικέλια, ποὺ δὲ φον-
λα γὰ φονρία. Πάντῳ γὰ τὴ ράχη ν-τον βούλλον ν-τὴ σταλῶντα

5/

για να μη μ' πένουν μ-πολύ τὰ λουριά καὶ δῖνον β-βαρὺς
 ἐπὶ τοῦ. Πάνω εἰς λουριά, ἐπὶ οἷον μερὶς τοῦ τοῦ (εἰς κοιλ-
 μερα) εἶναι δεμένη ἡ πικρὰ καὶ χαῖρος. Μὴ ἄλλο γὰρ ἐπὶ μέθῃ
 δένεται ἡ πικρὰ φάνη ἐπὶ λουριά (εἰς τὴν καὶ σκενὴ χίμαιρα
 καὶ γένια).

1. αὕτη εἶναι μᾶλλον ἐξάρτημα τοῦ βαρυφροῦ.

Χατζηδάκης

Παναγιώτης

Φεβρουάριος 19

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο Γραμβούρος Παζιέρας με τὸ ἀνελκόμενον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. 18

α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. 18

Χυροδάρι...

1) = γούρα (μαγάρα)

2) νορροσίρι.

δριωδίνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δριωδίνι
γάρβια

Εκδοξ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1) Εισιδή

2) Παράλειψη

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ^{εγ} _{vi} ΑΘΗΝΩΝ

εγ vi.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γυμνάσιον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γράμματα, χαρτιά, βιβλία, παλαιά, ευκαίρια κ.λ.π.
 εις διαπραγμάτευση (εμπόριον).

γυός

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Ευδοκίμους υνίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σέλιος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Συνέδρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ